

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTISUUNNITELMA KAUELLE 1.8.2021-31.8.2025

Tarkastuslautakunnan tehtävät ja toimivaltuudet:

Hallintosääntö 71 §:

Sen lisäksi mitä kuntalain 121 §:ssä säädetään, tarkastuslautakunnan on

1. seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilitarkastuksen kehittämiseksi,

2. huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilitarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa sekä

3. tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Ennen arviointikertomuksen valmistumista tarkastuslautakunta voi antaa valtuustolle tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Tarkastuslautakunta voi raportoida valtuustolle myös muista merkittävistä havainnoista.

Kuntalaki 121 §:

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

"1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;

2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;

3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;

4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;

5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;

6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kunnanhallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi ja talousarvioksi kunnan hallintosäännön ja talousarvioesityksen yhteensovittamiseen liittyvästä perustellusta syystä.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta."

Arvioinnin suunnittelut ja arviointimenetelmät:

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisessa ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunnan arviointitoiminnan tulee perustua arviointisuunnitelmaan (121.4 §), joka voidaan tarkastuslautakunnan niin päättäessä antaa tiedoksi valtuustolle. Arvioinnin tulee olla objektiivista ja luotettavaa ja sen tulisi tukea päätöksentekoa ja toiminnan kehittämistä. Arviointi voi perustua mm. kuntastrategiaan, talousarvioon ja -suunnitelmaan, päätöksiin, tilinpäätökseen, raportointitietoon ja muuhun tarkastuslautakunnan hankkimaan tietoon. Arviointi tulisi kohdistaa tuloksellisuuden kannalta keskeisiin tavoitteisiin ja toimintoihin.

Arviointitulosten raportointi:

Arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Arviointikertomus on tarkastuslautakunnan käsitys siitä, kuinka kunnan tilivelvolliset ovat onnistuneet valtuuston tahdon toteuttamisessa.

Ennen arviointikertomuksen valmistumista tarkastuslautakunta voi antaa valtuustolle tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä (121.4 §). Tällaisia tilikauden aikana raportoitavia asioita voivat olla esimerkiksi arviointihavainnot osavuosikatsauksista. Jos talousarvion taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet havaitaan jo tilikauden aikana epäsuhteisiksi, asianomaisen toimielimen on valmistettava talousarvion muutosehdotus. Myös lautakunnan tulee vaikuttaa siihen, että kunnassa mahdollisesti tarvittavat talousarvion muutokset valmistellaan ja esitetään valtuustolle jo etukäteen ja tilikauden aikana. Talousarvion

muutostarpeet ja muutokset voivat perustua määrärahojen ja tuloarvioiden sekä toiminnan ali- tai ylimitoitukseen.

Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana myös muista merkittävistä havainnoista, ellei niistä raportointi voi tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan odottaa arviointikertomuksen valmistumista. Pääsääntöisesti tarkastuslautakunnan raportointi tapahtuu kuitenkin arviointikertomuksessa.

Kunnanhallitus tulee antaa valtuustolle lausunto toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt tai aikoo ryhtyä arviointikertomuksessa esitettyjen havaintojen johdosta. Tarkastuslautakunnan olisi hyvä seurata toimenpiteiden toteuttamista.

Lautakunnan jäsenten hallinnon seurantavastuu on seuraava:

Lautakunta:

**Kaupunginhallitus
Hyvinvointilautakunta
Tekninen lautakunta
Liikelaitoksen johtokunta
Tytäryhtiöt**

Tarkastuslautakunnan jäsen:

**Kaikki lautakunnan jäsenet
Kaikki lautakunnan jäsenet
Kaikki lautakunnan jäsenet
Kaikki lautakunnan jäsenet
Kaikki lautakunnan jäsenet**

Kokoukseen kutsutaan tarvittaessa kunnan/arvioitavan kohteen viranhaltijajohdon lisäksi luottamushenkilöjohtoa, henkilökunnan edustajia ja tytäryhtiöiden edustajia selvittämään omasta näkökulmastaan arviointikohteen toimintaa, tavoitteita ja niiden toteutumista.

Lautakunta tekee tutustumis- ja arviointikäyntejä kunnan laitoksiin ja muihin palvelupisteisiin työohjelman mukaisesti.

Lautakunta voi pyytää kunnan organisaatiolta erikseen päätettäviä selvityksiä toiminnasta arvioinnin tueksi.

Tilintarkastuksen toteutumisen seuranta:

Tilintarkastajan tulee noudattaa valtuuston ja lautakunnan antamia ohjeita, mikäli ne eivät ole ristiriidassa lain, kunnan johtosääntöjen tai hyvän tilintarkastustavan kanssa (KuntaL 123 §). Riippumaton tilintarkastus ja siitä raportointi on tilintarkastajan tehtävänä ja vastuulla ja lautakunnan ohjeet voivat koskea joitakin yksityiskohtia, ei tilintarkastajan työn ohjausta yleisesti.

Kun tilintarkastaja antaa lautakunnalle selvityksen toimikauden tilintarkastussuunnitelmasta, voi lautakunta jo sen perusteella esittää toivomuksen joidenkin painopistealueiden

tarkastuksen tehostamista suunniteltua työaikaa lisäämällä. Tilintarkastaja antaa selvityksen työohjelmasta lautakunnalle. Tilikauden aikana voi tulla esille asioita tai asiakokonaisuuksia, joiden normaalia yksityiskohtaisempaa tarkastamista lautakunta pitää tarpeellisenä. Lautakunnan tulee esittää riittävästi yksilöity toivomus suoraan tilintarkastajalle.

Tilintarkastaja antaa tiedoksi tarkastuslautakunnalle kunkin vuoden tilintarkastussuunnitelman ja tilintarkastaja raportoi tarkastuslautakuntaa tekemästään tarkastuksesta **tilintarkastuskertomuksen lisäksi kaksi kertaa vuodessa**

Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma 1.8.2021-31.5.2025:

Arviointisuunnitelmaa tarkennetaan vuosittain ja täydennetään tarpeen mukaan.

Arviointikohde	2021	2022	2023	2024	2025
Hallinto- ja tukipalvelut palvelualue	X	X	X	X	X
Hyvinvointipalvelut palvelualue		X		X	
*perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut	X		X		X
*varhaiskasvatus ja esiopetus	X		X		X
*kulttuuri- ja vapaa-aika			X		X
Tekninen palvelualue		X		X	
Tilapalvelut Liikelaitos		X		X	
Konserniyhtiöt			X	X	X
Sotepalvelut siirtymisprosessi		X	X		
Talouden sop.ohjelma	X	X			

Tarkastuslautakunnan arviointiin työohjelma 1.8-31.12.2021:

Kokousaika:	Arvioitavat kohteet/asiat:	Arviointimenettely:
marraskuu	Hallinto- ja tukipalvelut palvelualue ja talouden sopeuttamisohjelma - kaupunginjohtaja	Haastattelu
	Hyvinvointipalvelualue	
lokakuu	Perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut - vastuualuepäällikkö	Haastattelu
lokakuu	Varhaiskasvatuspalvelut (sis. esiopetus) - vastuualuepäällikkö	Haastattelu